

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Hotărâre a Guvernului

privind re aprobarea obiectivului de investiții „*Mărirea gradului de siguranță a acumulării Colibița, județul Bistrița-Năsăud*” precum și a caracteristicilor principale și a indicatorilor tehnico-economici aferenți acestuia

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Acumularea Colibița este amplasată pe cursul de apă Bistrița Transilvană (cod cadastral II.1.24.4.) afluent de ordinul II al râului Someș, la 40 km amonte de orașul Bistrița, la circa 400 m amonte de confluența cu pâraul Repedea (borna CSA 46), între localitățile Bistrița Bârgăului și Mita, județul Bistrița Năsăud.

Din punctul de vedere al distanței față de granițele de stat ale României, amplasamentul lucrărilor propuse se află la o distanță de 55 de km față de granița nordică a țării cu Ucraina, la 210 km față de granița estică cu Moldova, la 200 km față de granița de vest cu Ungaria și respectiv la 380 de km față de granița sudică, cu Bulgaria, măsurate în linie dreaptă.

Acumularea asigură rezerva de apă brută necesară alimentării cu apă potabilă a localităților din aval, de-a lungul râului Bistrița Transilvană, până la confluența cu râul Șieu (localități cu un număr total de 127.785 locuitori afectați de riscul la inundații), precum și producerea de energie electrică, combaterea eroziunii solului, agrement, sport, turism. La momentul actual, cursul de apă Bistrița nu este sursă de alimentare cu apă pentru municipiul Bistrița.

După peste 30 de ani de la punerea în funcțiune a acumulării, au fost consemnate o serie de disfuncționalități, atât la nivelul unor construcții ale barajului (masca asfaltică, casa vanelor golirii de fund, casa vanelor golirii de semifund) cât și al unor echipamente (vanele plane de pe golirea de fund, instalația by-pass asigurare debit servitute, vanele plane de pe golirea de semifund, instalațiile hidraulice de acționare a vanelor din cele două galerii, instalații electrice, de iluminat, de ventilație, unele dispozitive AMC, etc) și la casa barajistului, de la nivelul căreia se controlează instalațiile barajului.

Necesitatea implementării proiectului derivă din importanța acumulării Colibița pentru atenuarea viiturilor și astfel evitarea pagubelor din aval, în vederea apărării localităților: Bistrița Bârgăului, Prundu Bârgăului, Mijlocenii Bârgăului, Josenii Bârgăului, Rusu Bârgăului, Livezile și apărarea municipiului Bistrița împotriva inundațiilor.

Din analiza datelor și a stării lucrărilor de la barajul Colibița rezultă că barajul nu îndeplinește condițiile de funcționare în siguranță. Pentru ca funcționarea acestuia să aibă loc în condiții de siguranță deplină sunt necesare reparații, reabilitări și înlocuiri. Pentru construirea geometriei tronsonului de calcul, pe râul Bistrița, aval de acumularea Colibița până la confluența cu râul Șieu, în modelarea albiciei râului, au fost utilizate și introduse 215 profile transversale și 28 de poduri.

Sursele identificate de risc de inundații în arealul studiat sunt:

- Risc cedare baraj (accident) - circa 36% din populația județului ar fi potențial afectată în scenariul de cedare a barajului. Este vorba de localități cu un număr total

de 127.785 locuitori afectați de riscul la inundații, din care 1439 în risc de pierdere a vieții. Conform „Planului de acțiune în caz de accident la barajul Colibița 2016-2025”, bazat pe simularea la ruperea barajului, rezultă că dezastrul hidrologic (circa 75 mil. mc) ar afecta 16 localități în aval, inclusiv municipiul Bistrița. Conform rezultatelor modelării scenariului de cedare al barajului, obiectivele identificate în risc direct de inundații includ 6659 proprietăți, 156 obiective socio-economice și 17 obiective culturale, 990 ha teren agricol, alături de infrastructura aferentă (peste 100 km de drumuri, circa 19 km de cale ferată, stație de epurare, priza de apă, linii electrice, etc.). În scenariul de cedare a barajului, ar fi afectați direct 19.439 locuitori din care 1439 cu risc de pierdere a vieții omenești, și indirect până la 127.785 locuitori, populația totală a celor 16 localități.

- Risc pluvial – Dincolo de tendințele identificate asupra viiturilor pe cursurile de apă, în ultima perioadă se remarcă o creștere a frecvenței fenomenelor hidrologice periculoase de scurgere pe versanți și torenți (viituri „flash-floods”);

- Risc fluvial – în conformitate cu care, în scenariul de 1%, conform Raportului de modelare rezultă că sunt afectate circa 800 locuințe. Aceste date sunt confirmate de evenimente înregistrate în zonă. Riscul la inundații este estimat să crească odată cu schimbările climatice, atât pentru populație, cât și pentru infrastructura socială, patrimoniul economic și cultural din zonă. Astfel, atât starea măștii barajului, cât și starea echipamentelor hidromecanice impun realizarea unor astfel de lucrări importante de reabilitare, în timp ce continuarea exploatării în actualele condiții (cu nefuncționarea golirii de fund) implică riscuri foarte mari care nu pot fi acceptate: o eventuală rupere a barajului ar produce efecte devastatoare, inclusiv pierderi de vieți omenești, pe întregul sector situat în aval de baraj, circa 36% din populația județului fiind potențial afectată. Casa barajistului este componentă a barajului, întregul proces de exploatare a barajului se realizează de la nivelul acesteia, astfel încât sunt necesare lucrări de reabilitare pentru a asigura condiții depline de siguranță în operarea acestuia. În plus față de lucrările la baraj, proiectul presupune lucrări de stabilizare a versanților acumulării afectați în prezent de procese de relief, precum și amplasarea unor stații hidrometrice al căror scop este cel de monitorizare a debitelor atât în zona din amonte acumulării, cât și în avalul acesteia și reabilitarea a 3 stații hidrometrice existente. Proiectul presupune totodată reabilitarea sistemului de avertizare - alarmare existent în localitățile din avalul acumulării Colibița, până la confluența cu râul Șieu.

Indicatorii tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Mărirea gradului de siguranță a acumulării Colibița, județul Bistrița-Năsăud” sunt aprobați prin Hotărârea Guvernului nr. 175/2019 privind aprobarea obiectivului de investiții "Mărirea gradului de siguranță a Acumulării Colibița, județul Bistrița-Năsăud", precum și a caracteristicilor principale și a indicatorilor tehnico-economici aferenți acestuia.

În urma analizei documentației de către Ministerul Fondurilor Europene prin AM POIM, a fost solicitată reluarea integrală a procedurii de mediu pentru întregul proiectul și nu modificarea unui act de reglementare existent. Astfel, datorită în principal cerințelor de mediu modificate, s-a adaptat proiectul și a fost elaborată opțiunea D (care a parcurs parțial avizarea de mediu până în noiembrie 2019) care cuprindea lucrări pentru protecția ariei aval de barajul Colibița cu lucrări preponderent verzi, și astfel schimbând complet opțiunile proiectului. Urmând analiza AM POIM și a consultantului JASPERS au urmat dezbateri privind lucrările de protecție ale zonei aval de baraj Colibita. Astfel în protocoalele de corecție emise s-a evidențiat că singura opțiune „matură” este cea care se axează pe proiectul de punere în siguranță a barajului. Astfel a fost elaborată opțiunea E, soluție propusă pentru finanțare și avizată de toate entitățile de reglementare și de consultant. Astfel se

	impune actualizarea indicatorilor Studiului de Fezabilitate pentru obiectivul de investiții: „Mărirea gradului de siguranță a acumulării Colibița, județul Bistrița-Năsăud”. Obiectivul de investiții „Mărirea gradului de siguranță a acumulării Colibița, județul Bistrița-Năsăud” este propus de către Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor la finanțare prin Programul Operațional Infrastructură Mare.
1 ¹ În cazul proiectelor de acte normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acestuia	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Schimbări preconizate	Realizarea obiectivului de investiții „Mărirea gradului de siguranță a acumulării Colibița, județul Bistrița-Năsăud” va conduce la reducerea riscului de producere a inundațiilor în bazinul hidrografic Bistrița favorizate de schimbările climatice, prin aducerea la parametri optimi de funcționare a acumulării Colibița, cu efecte asupra populației, bunurilor materiale și obiectivelor social-economice. Obiectivele specifice acestei investiții includ: - reducerea riscului de producere a unor dezastre, cauzate de fenomene hidrometeorologice periculoase favorizate și de schimbările climatice din ultimii ani, cu impact asupra populației localităților din aval, a căilor de comunicații regionale și naționale; - menținerea în funcțiune a infrastructurii de apărare împotriva inundațiilor și a infrastructurii de gospodărire a apei existentă; - asigurarea și protecția echilibrului ecologic existent și îmbunătățirea biodiversității în bazinul hidrografic al râului Bistrița; - asigurarea condițiilor de dezvoltare a infrastructurii de prevenire a riscurilor naturale. Lucrările proiectate la obiectivul de investiții „Mărirea gradului de siguranță a acumulării Colibița, județul Bistrița-Năsăud” cuprind: I. Lucrări de punere în siguranță Baraj Colibița - Golirea lacului – etapă preliminară realizării lucrărilor și lucrări a căror realizare începe pe parcursul golirii acumulării; - Impermeabilizarea corpului barajului – paramentul amonte; - Reabilitarea coronamentului barajului și a instalației de iluminat; - Refacerea instalațiilor de ventilație/electrice la galeria de injecții și drenaj - Stabilizare maluri acumulare; - Reabilitare/înlocuire construcții/instalații echipamente mecanice și electrice din casa golirii de fund și galeriei de acces; - Reabilitare/înlocuire echipament mecanic; - Reabilitare/înlocuire construcții/instalații echipamente mecanice și electrice din casa golirii de semifund și galeriei de acces; - Intervenții arhitectură/ construcții/ instalații/ echipamente la casa barajistului; - Realizarea stațiilor hidrometrice nou-propuse și reabilitarea stațiilor existente. II. Sistem de avertizare- alarmare Sistemul de alarmare din aval de baraj se va realiza pe terenuri din intravilan, aparținând în cea mai mare parte domeniului public. Alături de terenurile din domeniul public, amplasamentele stațiilor de alarmare de la casa barajistului și de la ISU Bistrița se află în proprietatea Administrației Bazinale de Apă Someș-Tisa și respectiv Ministerul Afacerilor Interne – ISU Bistrița.

	Prin implementarea obiectivului de investiții „Mărirea gradului de siguranță a acumulării Colibița, județul Bistrița-Năsăud”, se pune în siguranță acumularea Colibița, având ca efecte: -evitarea pierderilor de vieți omenești în scenariul de rupere al barajului și reducerea riscului la inundații (atât prin diminuarea hazardului, cât și a pagubelor la inundații) în 16 localități aflate aval de acumularea Colibița, de-a lungul râului Bistrița până la confluența cu râul Șieu; 1439 în risc de pierdere a vieții; - asigurarea și protejarea resurselor de apă ($V_u = 70 \text{ mil. m}^3$); - regularizarea debitelor și asigurarea unei stări de echilibru al regimului hidrostatic și hidrodinamic al apelor subterane, cu amenajarea celor de suprafață; - protejarea și îmbunătățirea calității mediului și a standardelor de viață prin apărarea împotriva efectelor distructive ale apelor. Suprafața totală ocupată temporar de proiect este de 40215,42 mp, în timp ce suprafața ocupată definitiv este de 29565,42 mp. Peste 98,7% din suprafața ocupată definitiv prin lucrările propuse prin proiect este reprezentată de lucrările de stabilizare a malurilor acumulării afectate de eroziune și de procese de versant. Suprafața totală nou-ocupată definitiv de sistemul de alarmare – alertare și de stațiile hidrometrice noi este de 366,42 mp și aproximativ 29199 mp aferenți lucrărilor de stabilizare a malurilor acumulării. Suprafețele de teren aferente stațiilor de alarmare – alertare de la casa barajistului și de la ISU Bistrița nu au fost considerate suprafețe nou-ocupate ca urmare a realizării proiectului, întrucât acestea sunt stații existente și sunt propuse a fi reabilite prin proiect. Lucrările realizate la baraj și la componentele acestuia (inclusiv la casa barajistului) și reabilitarea stațiilor hidrometrice existente nu presupun ocuparea definitivă de suprafețe noi. Soluțiile tehnice sunt în concordanță cu cerințele Directivei 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei privind evaluarea și gestionarea riscului la inundații, pentru protecția și îmbunătățirea specificului mediului înconjurător și a aspectului său estetic și prevenirea sau minimizarea pierderilor economice prin reducerea riscului la inundații și măsuri de protecție locală în zonele populate. Lucrările care se realizează în cadrul acestui obiectiv de investiții se încadrează în Strategia națională de management al riscului la inundații pe termen mediu și lung, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.846/2010, care definește un cadru tehnic, instituțional și legal pentru prevenirea și reducerea tuturor consecințelor negative ale inundațiilor, până la niveluri acceptabile gradual și procentual, asupra activităților socio-economice, asupra proprietăților, asupra vieții și sănătății oamenilor și asupra mediului înconjurător, ținând cont de necesitățile specifice și de obligațiile internaționale ale României, fiind în concordanță cu orizontul de timp al Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă. <i>Valoarea obiectivului de investiții a fost avizată în Consiliului Interministerial de Avizare Lucrări Publice de Interes Național și Locuințe.</i>
3. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	În timpul dezvoltării proiectului, impactul prognozat asupra mediului socio-economic va fi pozitiv, având în vedere că noi locuri de muncă vor fi create pentru comunitățile locale din zona în care lucrările de mărirea gradului de siguranță a acumulării

	Colibița, județul Bistrița se vor executa.
1 ¹ .Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2 ¹ Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2 ² .Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Impactul asupra mediului	Lucrările propuse a se executa, prin caracterul lor, au un impact negativ temporar asupra mediului, doar pe durata de execuție. Materialele utilizate vor fi ecologice, nepoluante și se vor integra în mediul înconjurător. Proiectul respectă măsurile și condițiile care se impun pentru protecția biodiversității pe perioada realizării lucrărilor hidrotehnice și a organizării de șantier. Impactul asupra apelor subterane se poate considera minor datorită genurilor de lucrări alese care nu împiedică transferul apei din râu în freatic și invers. Impactul asupra aerului poate fi considerat minor. Datorită traficului rutier al utilajelor grele, în timpul executării lucrărilor, poluarea fonică va fi crescută. Lucrările vor respecta condițiile impuse prin Decizia Etapei de Încadrare nr. 351 din 02.08.2021 emisă de Agenția pentru Protecția Mediului Bistrița Năsăud.
5. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	Nu este cazul					
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2.Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	Nu este cazul					
a) buget de stat, din acesta:						

(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugetele locale						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri si servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:	Nu este cazul					
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Nu este cazul					
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Nu este cazul					
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu este cazul					
7. Alte informații	Finanțarea investiției se realizează din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020, de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului, Mediului, Apelor și Pădurilor, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, din veniturile proprii ale Administrației Naționale “Apele Române” precum și din alte surse legal constituite, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii.					
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Proiecte de acte normative suplimentare: a) acte normative care se modifică ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ b) acte normative care se abrogă ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ c) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 175/2019 privind aprobarea obiectivului de investiții "Mărirea gradului de siguranță a Acumulării Colibița, județul Bistrița-Năsăud", precum și a caracteristicilor principale și a indicatorilor tehnico-economiци aferenți acestuia, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 263 din 5 aprilie 2019.					
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie:	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
4. Evaluarea conformității.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					

6.Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1.Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate 2.Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4.Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	În vederea adoptării de către Guvern a acestui proiect de act normativ, pentru aprobarea obiectivului de investiții „ Mărirea gradului de siguranță a acumulării Colibița, județul Bistrița-Năsăud ” precum și a caracteristicilor principale și a indicatorilor tehnico-economici aferenți acestuia, s-a obținut avizul Consiliului Interministerial de Avizare Lucrări Publice de Interes Național și Locuințe nr. 33 din 29 septembrie 2021.
5.Informații privind avizarea de către a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	În elaborarea proiectului de act normativ a fost îndeplinită procedura stabilită prin Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/ sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Alte informații	Nu au fost identificate.

Pentru considerentele de mai sus, am elaborat prezentul proiect de **Hotărâre a Guvernului privind reaprobarea obiectivului de investiții „Mărirea gradului de siguranță a acumulării Colibița, județul Bistrița-Năsăud” precum și a caracteristicilor principale și a indicatorilor tehnico-economici aferenți acestuia**, care în forma prezentată a fost avizat de ministerele avizatoare și pe care-l supunem spre adoptare.

MINISTRUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

Barna TÁNCZOS

AVIZĂM FAVORABIL:

VICEPRIM – MINISTRU

Hunor KELEMEN

MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI

Attila-Zoltán CSEKE

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE, INTERIMAR

PRIM-MINISTRU

FLORIN – VASILE CÎȚU

MINISTRUL FINANȚELOR

Dan VÎLCEANU